

امیرکبیر و پرچم ایران

میرزا تقی خان امیرکبیر، بزرگمرد تاریخ ایران، دل‌بستگی ویژه‌ای به نادرشاه داشت و به همین سبب بود که پیوسته به ناصرالدین شاه توصیه می‌کرد شرح زندگی نادر را بخواند. امیرکبیر همان رنگ‌های پرچم نادر را پذیرفت، اما دستور داد شکل پرچم مستطیل باشد (برخلاف شکل سه‌گوشه در عهد نادرشاه) و سراسر زمینه «پرچم سفید، با یک نوار سبز به عرض تقریبی ۱۰ سانتی‌متر در گوشه بالایی و نواری سرخ رنگ به همان اندازه در قسمت پائین پرچم دوخته شود و نشان شیر و خورشید و شمشیر در میانه پرچم قرار گیرد، بدون آنکه تاجی بر بالای خورشید گذاشته شود. بدین ترتیب پرچم ایران تقریباً به شکل و فرم پرچم امروزی ایران درآمد



سکه‌ای از کیخسرو کیقباد که این عبری آنرا نیز تائید نموده است. فرتور شیری است که خورشید در بالای سر آن است



کاشی لعابداز از شیر و خورشید به سال ۶۶۵ هجری که در خراسان ساخته شده و امروز در موزه لوور قرار دارد



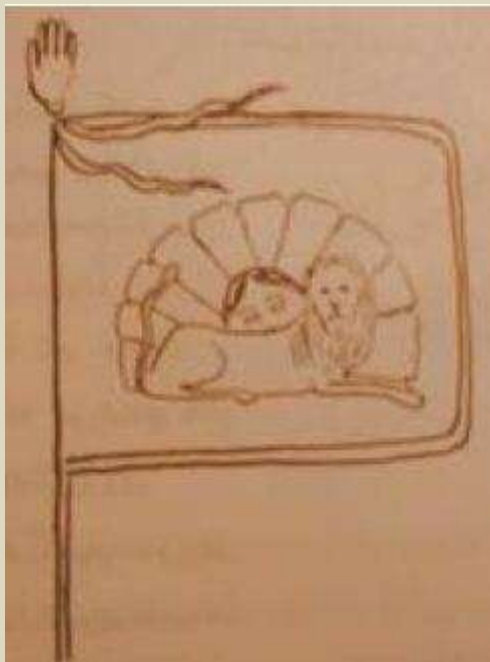
فرتوری از شیر و خورشید در رساله علم نجوم تالیف ابومعشر بلخی در کتابخانه ملی فرانسه



فرتور از قرن هشتم هجری از سلاطین بهمنی که در شهر بیدر بدست آمده است



طلسم کهن ایرانی که گنج جویان آنرا مقدس می دانند . نماد شیر و خورشید



بیرق فتحلی شاه قاجار



مدال شجاعت عباس میرزا



روطیت و پرچم ایران فرتور روزنامه وقایع التفاقیه و مکاتبات رسمی آن روزگار به سال ۱۲۶۸ هجری

با پیروزی جنبش مشروطه خواهی در ایران و گردن نهادن مظفرالدین شاه به تشکیل مجلس، نمایندگان مردم در مجلس های اول و دوم به کار تدوین قانون اساسی و متمم آن می پردازند. در اصل پنجم متمم قانون اساسی آمده بود: "الوان رسمی بیرق ایران، سبز و سفید و سرخ و علامت شیر و خورشید است"، کاملاً مشخص است که نمایندگان در تصویب این اصل شتابزده بوده اند. زیرا اشاره ای به ترتیب قرار گرفتن رنگها، افقی یا عمودی بودن آنها، و این که شیر و

خورشید بر کدام يك از رنگها قرار گیرد به میان نیامده بود. همچنین درباره «وجود یا عدم وجود شمشیر یا جهت روی شیر ذکر شده بود. به نظر می رسد بخشی از عجله «نمایندگان به دلیل وجود شماری روحانی اسلامی در مجلس بوده که استفاده از تصویر را حرام می دانستند. نمایندگان نواندیش در توجیه رنگهای به کار رفته در پرچم به استدلالات دینی متوسل شدند، بدین ترتیب که می گفتند رنگ سبز، رنگ دلخواه پیامبر اسلام و رنگ این دین است، بنابراین پیشنهاد می شود رنگ سبز در بالای پرچم ملی ایران قرار گیرد. در مورد رنگ سفید نیز به این حقیقت تاریخی استناد شد که رنگ سفید رنگ مورد علاقه «زررتشتیان است، اقلیت دینی که

هزاران سال در ایران به صلح و صفا زندگی کرده اند و این که سفید نماد صلح، آشتی و پاکدامنی است و لازم است در زیر رنگ سبز قرار گیرد.

در مورد رنگ سرخ نیز با اشاره به ارزش خون شهید در اسلام، و جان باختگان انقلاب مشروطیت به ضرورت پاسداشت خون شهیدان اشاره گردید. وقتی نمایندگان روحانی با این استدلالات مجاب شده بودند و زمینه مساعد شده بود، نواندیشان حاضر در مجلس سخن را به موضوع نشان شیر و خورشید کشاندند و این موضوع را این گونه توجیه کردند که انقلاب مشروطیت در مرداد (سال ۱۲۸۵ هجری شمسی ۱۹۰۶ میلادی) به پیروزی رسید یعنی در برج اسد(شیر). از سوی دیگر چون اکثر ایرانیان مسلمان شیعه و پیرو علی هستند و اسدالله از القاب امام علی است، بنابراین شیر هم نشانه «مرداد است و هم نشانه «امام اول شیعیان در مورد خورشید نیز چون انقلاب مشروطه در میانه «رمه ماه مرداد به

پیروزی رسید و خورشید در این ایام در اوج نیرومندی و گرمای خود است پیشنهاد می کنیم خورشید را نیز بر پشت شیر سوار کنیم که این شیر و خورشید هم نشانه «علی باشد هم نشانه «رمه ماه مرداد و هم نشانه «چهاردهم مرداد یعنی روز پیروزی مشروطه خواهان و البته وقتی شیر را نشانه «پیشوای امام اول بدانیم لازم است شمشیر ذوالفقار را نیز بدستش بدهیم. بدین ترتیب برای اولین بار پرچم ملی ایران به طور رسمی در قانون اساسی به عنوان نماد استقلال و حاکمیت ملی مطرح شد.

رضا شاه پهلوی و پرچم:

پس از کودتای ۱۲۹۹ شمسی و تغییر خاندان سلطنتی تغییراتی در زمینه بیرق ایران صورت گرفت. در زمان قاجار شیر ها به صورت زنی دیده می شدند که چشم و ابرو و زلف داشتند. رضا شاه بزرگ در طی بخشنامه ای دستور داد شیر پرچم را به صورت چهره ای با صلابت و خشمگین ترسیم نمایند. در زمان وی سه درفش ملی وجود داشت:

پرچم رسمی ایران (دولتی) : سبز و سفید و قرمز با شیر و خورشید و تاج سلطنتی و شمشیر

پرچم نظامی : سبز و سفید و قرمز به همراه شیر و خورشیدی و تاج شاهنشاهی که اطراف آنرا برگ خرما گرفته است و شمشیر

پرچم ملی : سبز و سفید و قرمز بدون شیر و خورشید که برای جشنها - موسسات و اماکن برافراشته میشد.



رضا شاه بزرگ به همراه درفش تاجگذاری اش

جنس درفش رضا شاه پهلوي از ابریشم به رنگ آبی آسمانی بوده است و در بالای آن آرم شیر و خورشید به همراه تاج سلطنتی و برگ های خرما منقوش بوده است . هر کجا که این درفش برافراشته می شده است (در فرتور بالا) به این چم (معنی) است که خود شاهنشاه حضور یافته است و برافراشته شدن آن به عهده ماموران گارد است.

مهر سلطنتی رضا شاه پهلوي عبارت است از دو شیر به پا خواسته که يك دست از آنان از تاج شاهنشاهی محافظت می کند و دست دیگر

محوطه بیضی شکلی است که در آن نوشته شده بوده "پهلوي شاهنشاه ایران" . این مهر بسیار شبیه به مهر فرزندش است.



مهر سلطنتي محمد رضا شاه پهلوي



پرچم ایران در زمان رضا شاه و محمد رضا شاه پهلوی



سمبول شاهنشاهی محمد رضا شاه پهلوی

تاریخچه مهر سلطنتی محمد رضا شاه پهلوی

این نشان بنا به گفته مورخین به زمان شاهنشاهی بهرام گور باز می‌گردد. بنا به گفته فردوسی بزرگ بهرام گور شاهنشاه ساسانی خود را یکی از وارثان اصلی تاج و تخت کیانی ایران زمین می‌دانسته و لی میدید که به جای او خسرو به تخت شاهنشاهی رسیده و بزرگان کشور به پادشاهی او رای داده اند. پس بنای پس گرفتن تاج کیانی از خسرو را گذاشت و به همین جهت تاج شاهنشاهی ایران بنا به درخواست او در وسط میدان شهر گذاشته شد و دو شیر را برای حفاظت از آن رها کردند. مقرر شد هر یک از دو شاهزاده (خسرو و بهرام) اگر توانستند تاج شاهنشاهی ایران را از بین دو شیر رها سازند آن شخص پادشاه رسمی ایران خواهد شد. روز موعود خسرو از این کار دوری کرد و ریسک اش را نپذیرفت و میدان به بهرام واگذار شد. بهرام با شجاعت و مهارت و نبردی طولانی توانست تاج را بردارد و در نهایت با گرز هر دو شیر را از پای در آورد. همین امر موجب گردید از زمان ناصرالدین شاه سرداران و فرماندهان بر کلاه خود همچنین علامتی را نصب کنند. مهر سلطنتی ایران نیز که دو شیر محافظت از تاج شاهنشاهی را بر عهده دارند از آن زمان سرچشمه گرفته است. زیرا خود رضا شاه از سرداران آن روزگار بود و پس از تلاش و لیاقت کافی

برای رسیدن به اریکه شاهنشاهی همان نشان را با کمی تغییرات نشان رسمی ایران کرد . امروزه کشور پادشاهی انگلستان نیز نمادی بسیار شبیه به این نشان ایرانی برای خود برگزیده اند.

در سال ۱۳۳۶ منوچهر اقبال، نخست وزیر وقت به پیشنهاد هیأتی از نمایندگان وزارت خانه های خارجه، آموزش و پرورش و جنگ طی بخش نامه ای ابعاد و جزئیات دیگر پرچم را مشخص کرد. بخش نامه «ردیگری در سال ۱۳۳۷ در مورد تناسب طول و عرض پرچم صادر شد و طی آن مقرر گردید طول پرچم اندکی بیش از یک برابر و نیم عرضش باشد .

پرچم بعد از انقلاب اسلامی:

در اصل هجدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۵۸ در مورد پرچم گفته شده است که پرچم جمهوری اسلامی از سه رنگ سبز، سفید و سرخ تشکیل می شود و نشانه «جمهوری اسلامی در وسط آن قرار دارد . این کار مبنی بر فرمان روح الله خمینی انجام شد

که گفته بود "بیاندازید این شیر و خورشید منحوس را " ولی پس از ۲۷ سال در سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی در "قسمت تحقیقات مجلس" با بررسی های تاریخی نشان شیر و خورشید را یک نماد ملی و ایرانی نامید و در طی گزارشی که در روزنامه آفتاب یزد انتشار یافت آن را بی ارتباط به نشان شاهنشاهی ایران دانست و پیشنهاد بازگشت تندیس شیرهای ایرانی در میادین و ساختمانهای دولتی را دادند.



بن مایه ها:

تاریخ هرودوت : جرج راولین سن

کوروپدیا یا کورش نامه : گزنفون

درفش کاویانی از آله دال فک

پرچم ایران : بانو ایراندخت - بانو نورا نیک سرشت

تاریخچه بیرق ایران : استاد سعید نفیسی

تاریخچه بیرق ایران : حمید نیر نوری

تاریخچه بیرق ایران : احمد کسروی

تقدس سرزمین ایران در آئین ایرانی : استاد دانشگاه تهران ناصرالدین شاه حسینی

گردآوری : ارشام پارسی

به امید روزی که درفشی شکوهمند و شایسته فرهنگ کهن ایرانی در جهان بر افراشته شود

پاینده ایران

Parsiandej.ir

پارسیان دژ